

GAZİANTEP UNIVERSITY JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES

Journal homepage: <http://dergipark.org.tr/tr/pub/jss>

Araştırma Makalesi • Research Article

Incoterms 2020 Kılavuzundaki Teslim Şekillerinin Analizi

Analysis of Delivery Modes in Incoterms 2020 Guide

Tayfun ERCAN^{a*}

^a Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Gaziantep / TÜRKİYE
ORCID: 0000-0002-6207-668X

MAKALE BİLGİSİ

Makale Geçmişi:

Başvuru tarihi: 24 Şubat 2021
Kabul tarihi: 7 Temmuz 2021

Anahtar Kelimeler:

Incoterms,
Teslim şekilleri,
Uluslararası ticaret

ARTICLE INFO

Article History:

Received February 24, 2021
Accepted July 7, 2021

Keywords:

Incoterms,
Delivery methods,
International trade

ÖZ

Milletlerarası Ticaret Odası tarafından, 1980 yılından itibaren on yılda bir revizeler yapılmaktadır. Yapılan revizyonların sonuncusu 2020 yılında yapılmış ve 1 Ocak 2020 tarihi itibarıyla yürürlük kazanmıştır. Incoterms 2020 versiyonu ile Incoterms 2010 versiyonu karşılaştırıldığında, içerik bakımından büyük ölçüde korunduğunu söyleyebiliriz. Incoterms 2020 versiyonuna genel olarak bakıldığında, yapısal ve içeriksel olarak revizeler yapıldığını görmekteyiz. Bu çalışmada Incoterms 2020'yi Incoterms 2010'dan ayıran yenilikler incelenmiştir.

ABSTRACT

Since 1980, revisions have been made every ten years by the International Chamber of Commerce. The last of the revisions was made in 2020 and became come into force as of January 1, 2020. When Incoterms 2020 version and Incoterms 2010 version are compared, we can say that it is largely protected in terms of content. When we look at the Incoterms 2020 version in general, we see that structural and contextual revisions have been made. In this study, innovations that distinguish Incoterms 2020 from Incoterms 2010 were examined.

* Sorumlu yazar/Corresponding author.
e-posta: Av.tayfunercan@hotmail.com

EXTENDED ABSTRACT

When we look at the Incoterms 2020 version in general, we see that structural and contextual revisions have been made. Structural changes are as follows; revising the introduction, adding the horizontal and vertical presentation, increasing the explanatory notes, changing the term DAT to DPU, being able to make a bill of lading in the form of FCA delivery, changing the scope of insurance, giving importance to issues related to security requirements. The basis of these revisions is to increase understanding for users, to meet their needs and to adapt to changing technological developments.

The number of terms found in the Incoterms 2010 and Incoterms 2020 versions are the same. That is, the number of the delivery methods envisaged in both versions is 11. However, in the Incoterms 2020 version, the DAT delivery method has been removed and replaced with the DPU delivery method. Since the expression "Terminal" in the DAT delivery method creates an erroneous perception by the users that the delivery will only be made at the terminal, such a change has been made and a more comprehensive expression "delivery at the discharge point" has been used. Otherwise the content is the same.

In the Incoterms 2020 version, it is aimed that users can prefer the most suitable incoterms delivery method for commercial relations in an easy and simple way. In the "Introduction" section, the issue of choosing the correct delivery method of incoterms is focused.

The "Guideline Explanations" in the Incoterms 2010 version are included in the Incoterms 2020 version as "Explanatory Notes" for each incoterms delivery type.

In the 2010 version of Incoterms, the order of the items in the A1 / B1-A10 / B10 range has been changed. This ranking is based on the importance of the subject edited. In the Incoterms 2020 version, "Delivery" and "Damage Transition" items were placed at the top.

The safest payment method used in international trade is letters of credit. In FCA delivery method, the carrier receives the goods without loading. If on-board delivery is requested by the bank, it is difficult to receive such a bill of lading from the carrier in FCA delivery method. Because the carrier can only give this bill after loading the goods. The International Chamber of Commerce has been allowed to arrange an on-board bill of lading in the form of FCA delivery in order to remedy this deficiency.

In the Incoterms 2020 version, a change has been made in CIP delivery method within the scope of insurance. C insurance clause is prioritized in the Incoterms 2010 version. However, in the Incoterms 2020 version, the more comprehensive A insurance clause is preferred. In the Incoterms 2020 version, in FCA and D group incoterms delivery methods, it is foreseen that the party undertaking the transportation liability can carry out transportation with its own vehicle. Thus, it is aimed to reduce the transportation costs of the buyer and seller.

With the Incoterms 2020 version, the requests of the parties of international trade is tried to be met and the problems experienced in practice is tried to be eliminated. However, users are not required to use the Incoterms 2020 version. It is possible to use by referring to previous versions in the contract. In other words, the last accepted version does not repeal previous versions.

Looking at the Incoterms 2020 version, it is seen that the EXW delivery method is a delivery method that will be preferred by users who do not want to take any responsibility. However, this delivery method, where all responsibility lies with the buyer, is perceived as a delivery method in favor of the seller. In order to avoid this perception, it would have been useful to envisage arrangements in EXW delivery method in favor of the buyer in the Incoterms 2020 version.

In the Incoterms 2020 version, it is possible to arrange an on-board bill of lading in the form of FCA delivery, and this delivery method is mostly preferred in sea transportation. In terms of FCA delivery method, it would be appropriate to make a dual distinction between "road transport" - "sea and inland water transport".

Giriş

Milletlerarası ticarete ortaya çıkan uyuşmazlıkların tarafların milli kuralları ile yorumlanması sonucu belirsizlikler yaşanacağı için 1936 yılında Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) tarafından Incoterms kuralları düzenlenmiştir. Uluslararası ticari sözleşmelerde incoterms kurallarına yer verilmesi tarafların iradelerine bırakılmıştır. Uluslararası ticaretin taraflarınca Incoterms terimlerine yer verildiği takdirde bağlayıcılık kazanır ve mutlak şekilde uygulanır.

Incoterms terimlerinin satım sözleşmesi dışındaki sözleşmelerde kullanılması mümkün değildir. Öte yandan, Incoterms kurallarının MTO tarafından oluşturulmuş olması iç ticarete uygulanmasına mani değildir.

Incoterms terimlerinin ihracat performansı üzerindeki etkisi de bulunmaktadır. Incoterms kurallarının kullanılması ihracat ve ithalat işlemlerini kolaylaştıracağı için kapasitenin ve genişlemenin artmasını sağlayacaktır. Uluslararası ticaretin artması, tarafların ihtiyaçları ve teknolojik gelişmelerden ötürü Incoterms terimleri sıklıkla revize edilmektedir. 1953, 1967, 1976, 1980, 2000, 2010 ve 2020 yıllarında değişiklikler yapılmıştır. Her yapılan değişiklikle, uluslararası ticaretin taraflarının ihtiyaçları karşılanmaya ve bir önceki versiyondaki eksiklikler giderilmeye çalışılmıştır.

Bu çalışmada, Incoterms 2020 ile yapılan değişiklikler ele alındıktan sonra uluslararası ticaretin taraflarının ihtiyaçlarını karşılayıp karşılamayacağı üzerinde durulacaktır. Incoterms 2020 revizyonunun temel amacı Incoterms 2010 versiyonuyla ilgili ortaya çıkan sorunların giderilmesidir. Bu amaç doğrultusunda, Incoterms 2020 versiyonunda uluslararası ticaretin taraflarına kullanım kolaylığı getirilmeye çalışılmıştır. Gerek maddi gerekse de şekli düzenlemeler içeren Incoterms 2020 revizyonuna genel olarak bakıldığında ortak amacın, doğru Incoterms teslim şekillerinin seçiminde kolaylık sağlanması ve en doğru şekilde uygulanmasına yardımcı olunmasıdır.

Incoterms 2020 Revizyonunun Sebepleri

Milletlerarası Ticaret Odası (ICC), incoterms kurallarını uluslararası ticaretteki gelişmeler ve tarafların ihtiyaçları kapsamında belirli zamanlarda gözden geçirerek revize etmektedir (Ezel, 2013, s.67). 1980 Incoterms versiyonunun sonra her on yılda bir revizelerin yapıldığı görülmektedir. Bu revizyonlarla, teknolojik gelişmeler, uluslararası düzeyde gerçekleşen ekonomik, politik ve siyasi değişimler, uluslararası ticaretteki değişimlerin ortaya çıkardığı yeniliklerin takip edilmesi ve bu yeniliklerin ortaya çıkardığı ihtiyaçların karşılanması ve böylelikle uluslararası ticaretin taraflarının yaşadıkları sorunları en aza indirmek istenmektedir (Ağaoğlu, 2020, s. 12). Bu revizyonlarla, incoterms kullanıcılarının yorumları doğrultusunda metinlerin anlaşılabilirliğinin artırılması ve kullanım kolaylığı sağlanmaya çalışılmaktadır (Bergamı, 2012, s 33-40).

Incoterms 2020 versiyonunda yapılan revizelere bakıldığında, üzerinde en fazla durulan konunun kılavuzun basitleştirilmesi ve anlaşılabilirliğin artırılması olduğu görülmektedir (Kim, 2019, s.23). Başka bir ifadeyle, uluslararası ticaretin taraflarının, kullanmak istediği teslim şekline kolay ve basit bir şekilde ulaşması amaçlanmıştır. Böylelikle, ihracat ve ithalat işlemlerinde kolaylık sağlanmış olacaktır. Bu doğrultuda, "Giriş" kısmına daha çok önem verilmiştir.

Incoterms 2020 versiyonunda şekli değişikliklerin yanı sıra maddi anlamda revizeler de yapılmıştır. Ne var ki, maddi anlamdaki revizelerin, Incoterms 2010'da yapılan revizelere nazaran daha az olduğunu söyleyebiliriz.

Milletlerarası Ticaret Odası, uluslararası ticaretin taraflarının kılavuzun anlaşılır olmamasından ötürü doğru incoterms teslim şekline karar veremedikleri için hatalı incoterms kullanımlarının işletmesel zararlara yol açabileceğini kabul etmektedir. Çünkü, uluslararası ticaretin tarafları, Incoterms terimlerinin içeriklerine tam anlamıyla vakıf olmadıkları için doğru bir seçim yapamamaktadır. Bu nedenle, kılavuzun anlaşılır ve işlevsel olması yani kullanıcı dostu olması adına kullanıcıların geri bildirimlerini de gözeterek revizeler yapılmaktadır. Uluslararası ticaretin tarafları, sözleşmede kararlaştırılan incotermlere ilaveler yaparak aralarındaki ticari ilişkiye uygun hale getirebilir. Ancak bunun için, sözleşmede bu ilavelerin yapılacağını açıkça kabul etmeleri gerekir.

Incoterms 2020 Revizyonunun Amaçları

Incoterms 2020 revizyonunun temel amacı, uluslararası ticaretin artması için incoterms kurallarının uluslararası ticaretin tarafları bakımından daha anlaşılır olmasının sağlanmasıdır. Nitekim, incoterms kurallarının ortaya çıkış sebebi de budur (Gürgen, 2020, s.49). Geçmişte yapılan revizyonlardan farklı olarak, 2020 revizyonunda daha açıklayıcı bir anlatımın sağlanması adına görsel, grafik ve tabloların kullanıldığı görülmektedir.

Incoterms 2020'yi Incoterms 2010'dan Ayıran Temel Farklılıklar

Milletlerarası Ticaret Odası, incotermsler kullanılırken ortaya çıkan aksaklıkların giderilmesi adına revizeler yapmaktadır. 1 Ocak 2020 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren Incoterms 2020, en yeni versiyondur. Bu tarihten sonra yapılan sözleşmelerde, aksi taraflarca kararlaştırılmadığı müddetçe, Incoterms 2020 kuralları uygulanacaktır (Lowe, 2019, s.1).

Incoterms 2020'nin yürürlüğe girmiş olması, önceki versiyonların uygulanmasına engel değildir. Uluslararası ticaretin tarafları, önceki versiyonlardan herhangi birinin uygulanacağı sözleşmede kararlaştırabilir. Böylelikle, taraf iradeleriyle aralarındaki ticari ilişkiye en uygun incotermsin seçilmesi mümkün hale gelmiştir.

Kılavuzda Kullanılan Terimler

Incoterms 2020 versiyonunda kullanılan terim sayısı, Incoterms 2010'da olduğu gibi 11'dir (Gürgen, 2020, s.51). Yani terim sayısında değişiklik yapılmamış ve kılavuzdaki terim sayısı sabit tutulmuştur. Bununla birlikte, Incoterms 2010 versiyonunda bütün taşıma türleri bakımından kullanılan terimler ve yalnızca deniz ve iç su taşımacılığında geçerli olan terimler şeklindeki sınıflandırma Incoterms 2020'de korunmuştur. Buna göre, tüm taşıma türleri bakımından geçerli olan terimler EXW, FCA, CPT, CIP, DAP, DPU, DDP iken deniz ve iç su taşımacılığında geçerli olan terimler FAS, FOB, CFR, CIF'dir (Ercan, 2019, s.39).

Incoterms 2020 ve Incoterms 2010 kılavuzlarında kullanılan terimlerin gösterildiği Tablo incelendiğinde görüleceği üzere teslim şekillerinde yapılan ilk değişiklik Incoterms 2010'daki DAT teriminin kaldırılması ve DPU terimine Incoterms 2020 kılavuzunda yer verilmesidir (Gürgen, 2020, s.51).

Tablo 1: Incoterms 2020 ve Incoterms 2010 kılavuzlarında kullanılan terimler

INCOTERMS 2010	INCOTERMS 2020
EXW	EXW
FCA	FCA
CPT	CPT
CIP	CIP
DAP	DAP

DAT	DPU
DDP	DDP
FAS	FAS
FOB	FOB
CFR	CFR

Satıcının malları varış noktasında yani terminalde araçtan boşaltmış şekilde alıcıya teslim etme sorumluluğunu tanımlayan DAT teriminin açılımı “delivered at terminal”dir. Terminal ifadesinin kapsamına yalnızca terminal değil bunun yanı sıra rıhtım, depo, konteyner sahası, yol, demiryolu gibi boşaltma işlemine uygun herhangi bir yer girmektedir. Ancak DAT teriminde kullanılan “terminal” kelimesi uygulamada uluslararası ticaretin taraflarını yanılgıya düşürmekteydi ve bu teslim şeklinin sadece terminalde kullanılabileceği yönünde bir algı oluşturmaktaydı.

Incoterms 2020’de bu yanılgının giderilmesi için “terminal” kelimesi kaldırılmış ve yapılan revizyonla daha kapsamlı olan “delivered at place unloaded” kelimesi yani “belirlenen yerde boşaltılmış olarak teslim” kullanılmıştır. Böylelikle, teslimin sadece terminalde yapılabileceği yönündeki hatalı yanılgı düzeltilmiş ve teslimin herhangi bir yerde yapılabileceği açıkça ifade edilmiştir. Bu noktada, bu yerin, malların boşaltılarak teslimine uygun bir yer olduğuna dikkat edilmesi gerekir.

DAT teriminin içeriğinde değişiklik yapılmamış ve aynı yükümlülükler benimsenmiştir. Yalnızca kullanıcıların yanılgıya düşmemesi için DAT terimi yerine DPU terimi kullanılmıştır.

Kılavuzda Kullanılan Terimlerin İçeriğinde Yapılan Revizeler

Incoterms 2010 kurallarının uygulanmasında sorun yaşayan ithalatçı ve ihracatçıların yapacakları sözleşmelerde en uygun incoterms kurallarını tercih edebilmeleri için terimlerin içeriklerinde Incoterms 2020 ile değişiklik yapılmıştır (Gürgen, 2020, s. 55). İçerikte yapılan önemli değişiklikler şu şekildedir:

- FCA teslim şeklinde on-boarda konişmento düzenlenmesi mümkündür.
- CIF ve CIP teslim şekillerinde sigorta kapsamlarında değişim yapılmıştır.
- FCA, DAP, DPU ve DDP teslim şekillerinde taşımanın satıcının ya da alının kendi aracı ile yapılması mümkündür.
- Güvenliğe ilişkin konulara verilen önem artmıştır.

FCA Teslim Şeklinde On-board Konişmento Düzenlemesi

Bütün taşıma çeşitlerinde kullanılan FCA teslim şeklinde, satıcı malları işyerindeki ya da kararlaştırılan teslim yerinde belirlenen tarihte alıcının belirlediği taşıyıcıya teslim etmektedir (Lowe, 2019, s.12). Bu taşıma modelinde, satıcı, ödemeyi akreditifle teminat altına almayı ister (Caner, 2012, 223-262). Uluslararası ticarete sıklıkla kullanılan ve taraflar arasındaki ticari ilişkiyle ilgili ayrıntıları içeren akreditif ödeme yönteminde, bankalar ihracatçıdan bir yükleme konişmentosu ibraz etmesini ister ve bu konişmentoda yazılı olan tutardan sorumludur (Dağdemir, 2020, s.49). Taşıyıcıya malların teslimi yükleme yapılmadan evvel liman girişinde yapılır. Başka bir ifadeyle, satıcı ile taşıyıcı arasındaki ilişki malların teslimi ile son bulmaktadır. Ancak sorumluluğu sona ermesine rağmen konişmentoyla ilgili tüm risklerden satıcı sorumlu olmaktadır. Böyle bir durumda, taşıyıcıdan teslimden sonra yüklemeye ilgili konişmento alınmasında sorun yaşanabilir. Bu konuda Incoterms 2010’da herhangi bir düzenleme mevcut değildir.

Incoterms 2020’de yapılan revizeyle bu eksikliğin giderilmesi amaçlanmıştır. Incoterms

2020'de FCA teriminin A6/B6 maddelerinde satıcıya on-board konişmento verilmesi imkanı sağlanarak Incoterms 2010'dan ayrılmıştır.

Alıcı, taşıyıcı ile navlun sözleşmesi yapmakla yükümlüdür. Navlun sözleşmesinin tarafı olan alıcı, taşıyıcıya, satıcıya yüklemeye ilgili yükleme konişmentosu vermesi için talimat verebilir. Incoterms 2020'de yapılan bu değişiklikle FCA teriminin A6/B6 maddesi kapsamında alıcı ve satıcının yükleme konişmentosu verilmesi konusunda anlaşması mümkündür.

CIF ve CIP Teslim Şekillerinde Sigorta Kapsamında Değişim

CIP teslim şeklinde, satıcı malları taşıyıcıya teslim eder ve sözleşmede kararlaştırılan varış noktasına kadar olan taşıma ve sigorta yükümlülüğünden sorumludur. CIF teslim şeklinin içeriği CIP teslim şekliyle aynıdır. Ancak CIF sadece deniz ve iç su taşımacılığında kullanılır.

Incoterms 2010 kılavuzunun A3/B3 maddesinde sigorta yükümlülüğünün kime ait olduğu düzenlenmektedir. Buna göre, CIP ve CIF teslim şekillerinde öngörülen sigorta, Enstitü Kargo Kuralları (LMA/IUA) C klozu ya da benzer klozlarda aynı kapsamda olan bir yük sigortası niteliğindedir. Uluslararası ticaretin taraflarının sözleşmede, kendi iradeleriyle daha kapsamlı bir sigorta öngörmesi mümkündür.

Enstitü Kargo kuralları C klozu, istisnalar dışında sigortalanan malın yangın ya da patlamaya, geminin karaya oturması, batması, kara aracının devrilmesi ve yükün tehlike limanında makul şekilde boşaltılması halinde makul olarak kabul edilen ziya ya da hasar sigortalı malın müşterek avarya ya da denize mal atılması sebebiyle oluşan hasarı kapsamaktadır. Bu kloz bakımından öngörülen istisnalar; sigortalının kasten neden olduğu hasarlar, sigortalanan malın ağırlığının ve hacminin azalması, maldaki gizli ayıp, denize elverişli olmama, savaş ve grev halleridir (Gürgen, Incoterms Uygulamalarının Gelişimi, s.56).

Ancak, CIF ve CIP teslim şekillerini tercih eden taraflar, genellikle kapsamlı bir sigorta olan Enstitü Kargo Kuralları A klozunu tercih etmektedir. Dolayısıyla, Incoterms 2020 versiyonunda bu doğrultuda değişiklikler yapılmıştır (Özbir, 2019, s.1). Ne var ki, uluslararası ticaretle emtia ticaretiyle uğraşanların bir bölümü ise, Enstitü Kargo Kuralları C klozunun alışlagelmiş olduğunu ve bu konuda bir değişiklik yapılmamasını belirtmiştir. Bu öneriler kapsamında CIF ve CIP teslim şekilleri için farklı sigorta kapsamlarının benimsenebileceği yönünde revizeler yapılmıştır.

Incoterms 2020'de, emtia ticaretinde yoğun şekilde kullanılan CIF teslim şeklinde değişiklik yapılmayarak aksi öngörülmediği müddetçe sigorta kapsamının Enstitü Kargo Kuralları C klozu şeklinde kullanılmaya devam edileceği düzenlenmektedir.

Incoterms 2020'de, üretilen malların ticaretinde kullanılan ve bütün taşıma yöntemleri bakımından geçerli olan CIP teslim şeklinin sigorta kapsamı genişletilmiş aksi öngörülmediği müddetçe Enstitü Kargo Kuralları A klozunun (tüm riskler) kullanılacağı belirtilmiştir. Ne var ki, tarafların sözleşmede dar kapsamlı bir sigorta kararlaştırması mümkündür. Enstitü Kargo Kuralları A klozu, istisnalar dışında sigortalanan malın bütün riziko türlerinden kaynaklanan hasarları ve zararları kapsar. Bu istisnalar ise, sigortalının kasten yüke zarar vermesi, sigortalanan malın olağan ağırlık ya da hacminin azalması, gizli ayıp, denize elverişsizlik, yüke uygun olmama, savaş ve grev gibi hallerdir.

Özetle, CIP teslim şeklinde sigortanın kapsamı genişletilirken, CIF taşıma şeklinde ise sigortanın kapsamı daraltılmıştır. Bu iki teslim şeklinde sigortayla ilgili farklı kapsamalar düzenlendi.

FCA, DAP, DPU ve DDP Taşıma Şekillerinde Taşımanın Satıcıya veya Alıcıya Ait Taşıma Aracı ile Yapılması

Incoterms 2010 versiyonunda, malların alıcıya tesliminde tercih edilen incoterms teslim şekline göre taşıma yükümlülüğü kime ait ise, o kişinin belirlediği üçüncü kişi taşıyıcı firma ile anlaşarak taşımanın yapılacağı belirtilmektedir. Incoterms 2010'da taşımayla ilgili düzenlemelerde üçüncü kişilerden bahsedilmektedir. Satıcı ya da alıcının taşımadan sorumlu olması durumunda arada üçüncü bir kişi olmadan taşımanın yapılabileceği konusunda bir düzenleme mevcut değildir.

Incoterms 2020 versiyonunda, alıcı ya da satıcının tercih ettikleri incoterms teslim şekline göre taşıma yükümlülüğünü üstlenen tarafın üçüncü kişi taşıyıcı olmadan kendisine ait araçlarla malları taşıyabileceği düzenlenmiştir. Böylelikle, taşımayı üstlenen tarafın farklı bir taşıyıcı ile anlaşmadan bizzat kendisine ait araçlarla yapabileceğine imkan tanınmıştır. Nitekim, FCA, DAP, DPU ve DDP incoterms teslim şekillerinde bu düzenlemeye atıf yapılmıştır.

Önceki incoterms versiyonlarında bu konuda mani bir düzenleme olmadığı gibi açıkça izin veren bir düzenlemenin de olmaması belirsizlik yaratmaktaydı. Incoterms 2020 versiyonunda,

- FCA teslim şeklinde B4 maddesinde alıcıya
- DAP, DPU ve DDP teslim şekillerinde taşımayla ilgili A4 maddelerinde satıcıya,

taşıma yükümlülüğünü üstlenen tarafın üçüncü bir kişi ile taşıma sözleşmesi yapmaksızın kendisine ait taşıma araçlarının kullanarak malları taşımasına olanak sağlanmıştır (Noah, 2020, s.1). Bu düzenleme ile birlikte, taşımayı üstlenen tarafın taşıma maliyetlerini azaltması sağlanmıştır. Çünkü, sadece yakıt masraflarını katlanacak taraf, üçüncü kişi taşıyıcıya navlun ödemekten kurtulacaktır.

Güvenliğe İlişkin Konular

Uluslararası düzeyde yaşanan terör saldırısı ve şiddet olayları sonrasında güvenlikle ilgili konulara verilen önem artmıştır. Bu nedenle de, Incoterms 2010'da, A2/B2 ve A10/B10 maddelerinde güvenlik konularında açıklamalar yapıldı. Örneğin, konteynerlerin zorunlu olarak taranması gibi. Bu düzenlemelerde, güvenlik ihtiyaçları ve maliyetleri konusu netleştirildi. Her ne kadar Incoterms 2010 versiyonunda güvenlik ihtiyaçları düzenlenmeye çalışılmışsa da değişen ticari hayatla birlikte yeterli gelmemeye başladı.

Güvenlikle ilgili yeterli tedbirlerin alınmaması sonucunda maliyetlerin artması ve hasar gibi istenmeyen sonuçların ortaya çıkması incoterms kurallarına duyulan güveni azalmıştır. ICC bu tür eksiklikleri düzeltmek adına Incoterms 2020 versiyonunda güvenlik ihtiyaçları konusundaki düzenlemeleri arttırmıştır (Yağız, Incoterms 2020 ile Gelen Yenilikler, 17 Kasım 2019 <http://www.yagizozbir.com/index.php/2019/11/17/incoterms,2020/> 05.01.2021)

Incoterms 2020 versiyonunda, A2/B2 ve A10/B10 maddelerinin yanı sıra A4/B4 ve A7/B7 maddelerinde taşıma ve gümrük işlemleriyle ilgili güvenlik ihtiyaçlarının taraflarca paylaşılması konusunda düzenlemeler yapılmıştır. A9/B9 maddesinde ise, güvenlik ihtiyaçlarına ilişkin masrafların taraflar arasında nasıl paylaşılacağı düzenlenmiştir.

Kılavuzda Yapılan Şekle İlişkin Değişiklikler

Uluslararası ticari sözleşmelerde incoterms terimlerine yapılacak atıfların basit ve çabuk bir şekilde gerçekleştirilmesi için kılavuzda bir takım şekilsel değişiklikler yapılmıştır. Bu amaçla görsel eklemeler ve açıklayıcı anlatımlar yapılmıştır. Şekle ilişkin yapılan değişiklikler şu şekildedir:

- Kılavuzun giriş kısmı yeniden düzenlenmiştir.
- Açıklayıcı notlar eklenmiştir.

- Masraf paylaşımı netleştirilmiş ve maddelerin sıralaması değiştirilmiştir.
- Maddelerin sıralamasında değişiklikler yapılmıştır.
- DAP ve DPU teslim şekilleri arasında yer değişimi yapılmıştır.
- Kılavuzdaki maddelerin yatay sunumu eklenmiştir.

Giriş Kısımının Yeniden Düzenlenmesi

İncoterms 2020 versiyonunda, başlangıç bölümünde yer alan “Giriş” başlıklı kısım yeniden düzenlenmiştir. Bu kısım, incoterms terimlerinin bir parçası olmayıp kuralların yorumlanmasında yardımcı olmak ve genel bilgi vermek amacıyla yer verilmektedir. Genel itibariyle, bu kısım, içerik bölümünde hangi konuların düzenlenip düzenlenmediğini, satıcı ile alıcının temel yükümlülüklerini, teslimat ve risk konularını netleştirmek, incoterms teslim şekillerine atıf şeklini belirlemek, incoterms kurallarının nasıl tercih edileceğini açıklamak gibi konuları içermektedir. Bunlara ilaveten, İncoterms 2010 ile İncoterms 2020 versiyonları arasındaki temel farklılıklar da açıklanmaktadır.

İncoterms 2010 versiyonu beş madde ve altı sayfadan oluşmaktayken İncoterms 2020 versiyonu on madde ve onbeş maddeden oluşmaktadır. Yani, İncoterms 2020 versiyonunda giriş kısmı genişletilmiştir.

Giriş kısmında yer alan konu başlıkları şunlardır:

- İncoterms teslim şekillerinin düzenlediği konular
- İncoterms teslim şekillerinin düzenlemediği konular
- En doğru şekilde incoterms teslim şekillerine atıf yapılır
- İncoterms 2020 teslim şekillerinde teslim, hasar ve masrafların kime ait olduğu
- İncoterms teslim şekilleri ve taşıyıcının durumu
- Mal satışı sözleşmeleriyle ilgili kurallar ve diğer sözleşmelere etkisi
- Deniz, içsu ve tüm taşıma türlerinde incoterms teslim şekillerinin doğru kullanımı
- İncoterms 2020 versiyonunda teslim şekillerinin sıralaması
- İncoterms 2010 ile İncoterms 2020 versiyonları arasındaki farklılıklar
- İncoterms teslim şekillerinin varyantlarına yönelik uyarılar.

Uygulamada en çok sorun yaşanan konu incoterms kurallarının doğru bir şekilde seçilememesi olduğu için Giriş kısmında üzerinde en çok durulan konu incoterms teslim şekillerinin nasıl seçileceği olmuştur (Kim, Study on the Major Changes in the Incoterms 2020, s. 23).

Açıklayıcı Notların Eklenmesi

İncoterms 2010 versiyonunda teslim şekillerinden önceki rehber açıklamalar ilk defa uygulanmıştır. İncoterms 2020 versiyonunda “Kullanıcılar İçin Açıklayıcı Notlar” biçiminde düzenleme yapılmıştır (Unimar, Incoterms 2020 ve Getirdiği Değişikler, <https://www.globelink-unimar.com/incoterms-2020-ve-getirdigi-degisiklikler>, 11.02.2021).

İncoterms 2020 versiyonunda açıklayıcı notlar detaylandırılmış ve grafikler ve resimler kullanışlı hale getirilmiştir. Her bir teslim şeklinin başlangıcında, bu teslim şeklinin ne zaman kullanılacağı, riski ne zaman geçeceği, maliyetlerin paylaşılma biçimi, ne tür sözleşmelerde

kullanılacağı açıklanmıştır.

Teslim şekillerinin içeriğine dahil olmayan yani incoterms teslim şekillerinin parçası olmayan açıklayıcı notlarla amaçlanan, uluslararası ticaretin taraflarının teslim şekillerini tercih ederken doğru bir şekilde karar vermesini sağlamaktır. Bununla birlikte, uyumsuzluk durumunda kuralların yorumlanmasına yardımcı olmaktadır.

Masraf Paylaşımı Netleştirilmesi ve Maddelerin Sıralamasının Değiştirilmesi

Incoterms 2010 versiyonunun A6/B6 maddesinde satıcı ile alıcı arasındaki masrafların nasıl paylaşılacağı düzenlenmektedir. Ne var ki bu düzenleme genel itibariyle bilgilendirme mahiyetindedir.

Uluslararası ticaretin tarafları, incoterms teslim şekillerinden sözleşmeye uygun olanını belirlerken masrafların paylaşılmasına göre değerlendirme yaparlar. Çünkü, masrafların kim tarafından karşılanacağı başlangıçta çözüme kavuşturmak taraflar açısından oldukça önemlidir (Dağdemir, The Relationship Between Payment And Delivery Terms Used In Foreign Trade, s.73). Ancak, Incoterms 2010 versiyonundaki teslim şekillerinde masrafların paylaşılması konusu tek bir maddede düzenlenmediği için kullanıcılar hatalı hesaplamalar yapabilir.

Incoterms 2020 versiyonunda masrafların paylaşılması konusu açıkça düzenlenmiştir. Masraflarla ilgili yapılacak hesaplamalarda hataya düşülmemesi için masraf paylaşımıyla ilgili maddenin içeriği anlaşılır ve sınırları net bir şekilde düzenlenmiştir. Incoterms 2020 versiyonunun A9/B9 maddesinde masraflarla ilgili bütün konular tek bir madde altında toplanmıştır.

Kılavuzda Yer Alan Maddelerin Sıralamasındaki Değişiklikler

Incoterms 2010 versiyonunda, A1/B1 ve A10/B10 aralığında numaralandırılarak satıcı ve alıcının yükümlülükleri her bir incoterms teslim şekline göre ayrı ayrı düzenlenmiştir (Sunay, 2012, s.4). Incoterms 2020 versiyonunda maddelerin sıralaması yeniden düzenlenmiştir. Teslim ve hasarın geçişi konularının daha belirgin olması için üst sıralara getirilmiştir (ICC International Chamber of Commerce. (2019). Incoterms®2020: ICC Rules for The Use of Domestic and International Trade Terms. Paris)

Tablo 2: Incoterms 2020 versiyonunda maddelerin sıralaması

Incoterms 2010	Incoterms 2020
A1/B1 Genel Borçlar	A1/B1 Genel Borçlar
A2/B2 Lisanslar, İzinler, Güvenliğe İlişkin Gümrük İşlemleri	A2/B2 Teslim/Tesellüm
A3/B3 Taşıma ve Sigorta Sözleşmeleri	A3/B3 Hasarın Geçişi
A4/B4 Teslim/Tesellüm	A4/B4 Taşıma
A5/B5 Hasarın Geçişi	A5/B5 Sigorta
A6/B6 Masrafların Paylaşımı	A6/B6 Taşıma/Taşıma Belgesi
A7/B7 İhbarlar	A7/B7 İhracat/İthalat İçin Gerekli Gümrük İşlemleri
A8/B8 Teslim Belgesi/Tesellüm Kanıtı	A8/B8 Kontrol/Ambalajlama/İşaretleme
A9/B9 Kontrol, Ambalajlama, İşaretleme/Tesellüm Kanıtı	A9/B9 Masrafların Paylaşımı
A10/B10 Bilgi Sağlama Yardımı Ve İlgili Masraflar	A10/B10 İhbarlar

DAP ve DPU Teslim Şekilleri Arasındaki Yer Değişimi

İncoterms 2020 versiyonunda incoterms teslim şekillerinin sıralamasında da değişiklik yapılmıştır. Teslim şekillerinin sıralanışı satıcının yükümlülükleri bakımından azdan çoğa artacak şekilde, alıcının yükümlülükleri ise çoktan aza doğru azalacak şekilde sıralanmıştır.

İncoterms 2010 versiyonunda DAP teslim şekli DAT teslim şeklinden sonra yer almaktadır. İncoterms 2020 versiyonunda ise, DAT teslim şeklinin adı DPU olarak revize edilmiştir (Çalık, 2020, s.60). Sıralaması ise, DAP teslim şeklinden sonradır. DAP teslim şekli, malların boşaltıma hazır teslimi ifade etmektedir. Satıcının yükümlülükleri bakımından DAP teslim şeklinin, DPU teriminden önce yer alması doğru bir sıralama olmuştur.

Kılavuzdaki Maddelerin Yatay Sunumunun Eklenmesi

İncoterms kılavuzunda, her bir teslim şekli için satıcının yükümlülüklerini öngören maddeler sayfanın sağ tarafında yer alırken alıcının yükümlülüklerini öngören maddeler ise sayfanın sol tarafında yer alır. Kullanılan bu sunum yöntemi “ayna yöntemi” (mirror method) olarak adlandırılmaktadır. Böylelikle, her bir teslim şeklindeki maddenin alıcı ile satıcı bakımından kıyaslanmasına olanak sağlanır.

Tablo 3 : Incoterms 2020 versiyonuna ilave edilen yatay sunum

A1/B1	A2/B2	A3/B3			A6/B6	A7/B7	A8/B8	A9/B9	A10/B10
Genel Borçlar	Teslim/ Tesellüm	Hasarın Geçişi	A4/B4 Taşıma	A5/B5 Sigorta	Teslim/ Taşıma Belgesi	Gümrük İşlemleri	Kontrol/ Ambalajlama	Masraf Paylaşımı	İhbarlar
EXW	EXW	EXW	EXW	EXW	EXW	EXW	EXW	EXW	EXW
FCA	FCA	FCA	FCA	FCA	FCA	FCA	FCA	FCA	FCA
CPT	CPT	CPT	CPT	CPT	CPT	CPT	CPT	CPT	CPT
CIP	CIP	CIP	CIP	CIP	CIP	CIP	CIP	CIP	CIP
DAP	DAP	DAP	DAP	DAP	DAP	DAP	DAP	DAP	DAP
DPU	DPU	DPU	DPU	DPU	DPU	DPU	DPU	DPU	DPU
DDP	DDP	DDP	DDP	DDP	DDP	DDP	DDP	DDP	DDP
FAS	FAS	FAS	FAS	FAS	FAS	FAS	FAS	FAS	FAS
FOB	FOB	FOB	FOB	FOB	FOB	FOB	FOB	FOB	FOB
CFR	CFR	CFR	CFR	CFR	CFR	CFR	CFR	CFR	CFR
CIF	CIF	CIF	CIF	CIF	CIF	CIF	CIF	CIF	CIF

Daha önceki incoterms versiyonlarında bulunmayan yatay sunum İncoterms 2020 versiyonunun arka kısmında yer almaktadır. İncoterms teslim şekillerinin tamamının bir arada bulunduğu yatay sunum uluslararası ticaretin tarafları bakımından kullanım kolaylığı sağlamıştır (Lowe, Incoterms 2020, p. 12). Ayrıca, karşılaştırma imkanı da vermiştir. Böylelikle, uluslararası ticaretin tarafları, sözleşmede kullanacakları teslim şeklini belirlerken yükümlülüklerle ilgili maddelerin altındaki bütün incoterms şekillerinde bu yükümlülüğün nasıl düzenlendiğini karşılaştıracak ve ticari ilişkiye en uygun teslim şeklini tercih edecektir.

Sonuç

Milletlerarası Ticaret Odası (ICC), uluslararası ticarete bütün ülkeler için geçerli olan incoterms teslim şekilleriyle uluslararası ticarete kolaylık sağlanmasını ve anlaşılabilirliğin artırılmasını amaçlamaktadır. Uluslararası ticaretin taraflarının hasar ve zarar geçişini, masrafların paylaşılma şeklini, ambalajlanma ve paketlemenin nasıl yapılacağını, gümrük işlemlerinin kim tarafından yapılacağını, sigorta yükümlülüğünün kime ait olduğunu ticari

ilişkinin başında bilmek ister. Incoterms teslim şekilleriyle, farklı dillere ve hukuk sistemine sahip olan ülkelerin tabiiyetinde bulunan taraflar, sorumlulukları konusunda bilgi sahibi olmakta ve güvenli bir şekilde ticaret yapmaktadır.

Incoterms teslim şekillerinin bağlayıcılığı tarafların sözleşmede yapacakları atıfla gerçekleşmektedir. Bağlayıcılığı, taraf iradelerine bağlıdır. Bu bakımdan, uluslararası ticari sözleşmede atıf yapılmamış incoterms teslim şeklinin taraflar arasındaki ticari ilişkiye uygulanması mümkün değildir.

Sadece mal satış sözleşmeleri için geçerli olan incoterms teslim şekillerinin hizmet ya da taşınmaz satışına ilişkin sözleşmeler bakımından uygulanabilirliği söz konusu değildir. Her ne kadar uluslararası ticari faaliyetlerde uygulanması için oluşturulmuşsa da ulusal mal satışlarında da incoterms teslim şekillerinin kabul edilmesi mümkündür. Nitekim, Incoterms 2010 versiyonunda incoterms teslim şekillerinin gerek iç gerekse de dış ticaret işlemlerinde kullanılabileceği açıkça düzenlenmiştir.

Teknolojik gelişmelerin uluslararası ticaretin alışagelmış yapısını değiştirdiği için incoterms teslim şekillerinin bu gelişmelerin gerisinde kalmaması adına Milletlerarası Ticaret Odası incoterms teslim şekillerinin revize etmektedir. Ayrıca, uluslararası ticaretin taraflarının yorumlarını ve ihtiyaçlarını da dikkate almaktadır. Bu nedenle, on yılda bir yapılan revizelerle incoterms teslim şekilleri güncel gelişmelere ve ihtiyaçlara göre revize edilmektedir. Milletlerarası Ticaret Odası, yaptığı revizelerle teknolojik gelişmelere uyum sağlamak ve bir önceki incoterms versiyonu ile ilgili yaşanan aksaklıkları gidermek ve kullanıcıların hatalı incoterms seçmesine mani olmak amacıyla değişiklikler yapmaktadır. Böylelikle, uluslararası ticaretin tarafları basit ve anlaşılır incoterms teslim şekillerini kullanarak mal satışlarını hızlandıracaktır.

Milletlerarası Ticaret Odası tarafından, 1980 yılından itibaren on yılda bir revizeler yapılmaktadır. Yapılan revizyonların sonuncusu 2020 yılında yapılmış ve 1 Ocak 2020 tarihi itibarıyla yürürlük kazanmıştır. Incoterms 2020 versiyonu ile Incoterms 2010 versiyonu karşılaştırıldığında, içerik bakımından büyük ölçüde korunduğunu söyleyebiliriz. Incoterms 2020 versiyonuna genel olarak bakıldığında, yapısal ve içeriksel olarak revizeler yapıldığını görmekteyiz. Yapısal değişiklikler şu şekildedir; giriş kısmının revize edilmesi, yatay ve dikey sunumun eklenmesi, açıklayıcı notların artırılması, DAT teriminin DPU olarak değiştirilmesi, FCA teslim şeklinde konişmento düzenlenmesinin mümkün olması, sigortayla ilgili kapsam değişikliği, güvenlik gereksinimiyle ilgili konulara önem verilmesi. Yapılan bu revizelerin temelinde, kullanıcılar için anlaşılabilirliğin artırılması, ihtiyaçların giderilmesi ve değişen teknolojik gelişmelere uyum sağlanması bulunmaktadır.

Incoterms 2010 ve Incoterms 2020 versiyonlarında bulunan terim sayıları aynıdır. Yani, her iki versiyonda öngörülen teslim şekli 11'dir. Ancak, Incoterms 2020 versiyonunda DAT teslim şekli kaldırılmış ve yerine DPU teslim şekli ilave edilmiştir. DAT teslim şeklinde yer alan "Terminal" ifadesi kullanıcılar tarafından teslimin sadece terminalde yapılacağı yönünde hatalı bir algı oluşturduğu için böyle bir değişiklik yapılmış ve daha kapsamlı bir ifade olan "boşaltma noktasında teslim" kullanılmıştır. Yoksa içerik olarak aynıdır.

Incoterms 2020 versiyonunda, kullanıcıların ticari ilişkiye en uygun incoterms teslim şeklini kolay ve basit bir şekilde tercih etmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, "Giriş" bölümünde incoterms teslim şeklinin doğru bir şekilde seçilmesi konusu üzerinde durulmuştur.

Incoterms 2010 versiyonunda yer alan "Rehber Açıklamalar", Incoterms 2020 versiyonunda her bir incoterms teslim şekli için ayrı ayrı "Açıklayıcı Notlar" şeklinde yer

almaktadır.

İncoterms 2010 versiyonunda A1/B1-A10/B10 aralığında sıralanan maddelerin sıralamasında değişiklik yapılmıştır. Bu sıralama, düzenlenen konuların önemine göre yapılmaktadır. İncoterms 2020 versiyonunda “Teslim” ve “Hasar Geçişi” maddeleri üst sıralara alınmıştır.

Uluslararası ticarete kullanılan en güvenli ödeme yöntemi akreditiftir. FCA teslim şeklinde, taşıyıcı malları yükleme yapılmadan teslim almaktadır. Banka tarafından on-board teslimi talep edildiği takdirde, FCA teslim şeklinde böyle bir konişmentonun taşıyıcıdan alınması zordur. Çünkü, taşıyıcı ancak bu konişmentoyu malları yükledikten sonra verebilir. Milletlerarası Ticaret Odası, bu eksikliğin giderilmesi için FCA teslim şeklinde on-board konişmentosu düzenlemesine imkan tanımıştır.

İncoterms 2020 versiyonunda CIP teslim şeklinde, sigorta kapsamında değişiklik yapılmıştır. İncoterms 2010 versiyonunda sigorta C klozu ön planda tutulmaktadır. Ancak, İncoterms 2020 versiyonunda daha kapsamlı sigorta A klozu tercih edilmiştir.

İncoterms 2020 versiyonunda, FCA ve D grubu incoterms teslim şekillerinde, taşıma yükümlülüğünü üstlenen tarafın kendi aracıyla taşıma yapabileceği öngörülmüştür. Böylelikle, alıcı ve satıcının taşıma maliyetlerinin azaltılması amaçlanmıştır.

İncoterms 2020 versiyonuyla, uluslararası ticaretin taraflarının isteklerin karşılanmaya ve uygulamada yaşanan sorunların giderilmeye çalışılmıştır. Ancak, kullanıcıların, İncoterms 2020 versiyonunu kullanması zorunlu değildir. Sözleşmede önceki versiyonlara atıf yapılarak kullanılması mümkündür. Başka bir ifadeyle, en son kabul edilen versiyon, önceki versiyonları yürürlükten kaldırmaz.

İncoterms 2020 versiyonuna bakıldığında, EXW teslim şeklinin, hiçbir sorumluluk üstlenmeyen istemeyen kullanıcılar tarafından tercih edilecek bir teslim şeklini olduğu görülmektedir. Ancak, bütün sorumluluğun alıcıda olduğu bu teslim şekli satıcı lehine bir teslim şekli olarak algılanmaktadır. Bu algının önüne geçilmesi adına, İncoterms 2020 versiyonunda, EXW teslim şeklinde, alıcı lehine düzenlemeler öngörülmesi yararlı olabilirdi.

İncoterms 2020 versiyonunda, FCA teslim şeklinde on-board konişmento düzenlenmesine imkan sağlanmış olup bu teslim şekli daha çok deniz taşımacılığında tercih edilmektedir. FCA teslim şekli bakımından, “karayolu taşımacılığı” – “deniz ve iç su taşımacılığı” şeklinde ikili bir ayrımın yapılması yerinde olabilirdi.

Kaynakça

- Ağaoğlu, C. (13-12-2020). Public And Private International Law Bulletin, Araştırma Makalesi Incoterms. İstanbul Üniversitesi Yayınevi, 3,12.
- Bergamı, R. (2012). Incoterms 2010: The Newest Revision Of Delivery Terms Acta Univ. Bohem. Merid, 15, 33-40.
- Caner, O. (02-02-2012). Incoterms 2010 (Icc Rules For The Use Of Domestic And International Trade Terms), İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 22, 223-262.
- Çalık, F. (2020). Uluslararası Ticarete Yenilenen Incoterms 2020 ile 2010 Kurallarının Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Dağdemir, M. (2020). The Relationship Between Payment And Delivery Terms Used In Foreign Trade: The Case Of Between 2005 and 2019, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Ercan, T. (2019). Uluslararası Ticaret Hukuku, (1. Baskı). Bursa: Ekin Basım Yayın Dağıtım.
- Ezel, H. (2013). Uluslararası Ticarete Teslim Şekilleri (Incoterms), Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

-
- Gürgeç, B. (2020). Incoterms Uygulamalarının Gelişimi ve Incoterms 2020 Düzenlemesine İlişkin Bir Değerlendirme, Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi, Ankara.
- ICC International Chamber of Commerce. (2019). Incoterms®2020 : ICC Rules for The Use of Domestic and International Trade Terms. Paris,
- Kim, S. (23-10-2019). A Study On The Major Changes in the Incoterms 2020, Law Journal,9, 23.
- Lowe, D. (2019). ICC Incoterms® 2020 Has Arrived - Key Changes And How To Prepare For The Rules Coming Into Force <https://www.mondaq.com/uk/international-trade-investment/844826/icc-Incoterms-2020-has-arrived--key-changes-and-how-to-prepare-for-the-rules-coming-into-force> Erişim Tarihi: 22.11.2020.
- Noah, D. (2020). Incoterms 2020 DPU: Spotlight On Delivered at Place Unloaded,
- Özbir, Y, (2019). Incoterms 2020 ile Gelen Yenilikler, <http://www.yagizozbir.com/index.php/2019/11/17/incoterms2020/> (erişim: 10.01.2021)
- Sunay, N. (27-09-2012). Incoterms 2010 Kuralları Hakkında Genel Bilgi ve Bu Kurallar Kapsamında “DAT” Ve “DAP” Ticari Terimleri”. Hukuk, Ekonomi ve Siyasal Bilimler Aylık İnternet Dergisi, 1, 4.
-